

Bruksela, dnia 14 marca 2018 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie na temat debaty nt. przygotowań do posiedzenia Rady Europejskiej w dniach 22-23 marca br.

Strasburg, 13 marca 2018 r.

W dniu 13 marca 2018 r. miała miejsce debata na temat przygotowań do posiedzenia Rady w dniach 22-23 marca br. Minister **Panayotova** reprezentująca prezydencję bułgarską przedstawiła główne punkty porządku obrad Rady. W imieniu Komisji przewodniczący **Jean-Claude Juncker** odniósł się do europejskiej perspektywy dla krajów Bałkanów Zachodnich, filaru społecznego, nowego wniosku dotyczącego powołania Europejskiego Urzędu ds. Pracy (ang. European Labour Authority). Obydwoje odnieśli się do amerykańskich zapowiedzi dotyczących opodatkowania stali i uznali, że należy znaleźć sprawiedliwe rozwiązanie. Podczas debaty grupy polityczne i mówcy indywidualni odnieśli się do ww. tematów i wzywali do podjęcia dalszych działań dotyczących jednolitego rynku, opodatkowania, praw socjalnych i nierówności. Uczciwe opodatkowanie, z uwzględnieniem sektora cyfrowego, było potraktowane priorytetowo zarówno przez EPP, jak i grupę S & D. ECR wyraziło sceptycyzm, co do propozycji powołania Europejskiego Urzędu ds. Pracy. Pewne rozczarowanie wyrażono w związku z faktem, że agenda Rady nie obejmuje obiecanej inicjatywy francusko-niemieckiej, dotyczącej bardziej globalnej wizji europejskiej (Zieloni, eurodeputowany EPP). Eurodeputowany **Guy Verhofstadt**, wspierany przez wiceprzewodniczącego KE Fransa Timmermansa, wezwał Radę do zajęcia się sprawą otrucia Rosjan w Salisbury. Zaprezentowane zostały także różne stanowiska odnośnie tematu Bałkanów Zachodnich, przy czym eurosceptyczni deputowani do PE zdecydowanie sprzeciwiali się dalszemu rozszerzeniu Unii Europejskiej.

W imieniu Rady wiceminister **Monika Panayotova** przedstawiła tematy formalnych obrad RE, dyskusji w ramach Agendy Liderów, a także szczytu strefy euro. Tak, jak każdy wiosenny szczyt Rady, również obecny będzie się koncentrował na temacie nowych miejsc pracy, wdrożeniu gospodarczym i konkurencyjności. Podkreśliła, że „ogólnie wszystko

wygląda dobrze, choć globalne otoczenie pozostaje niepewne i trzeba nadal tworzyć warunki sprzyjające zaufaniu”.

Odnosząc się do tematu **jednolitego rynku**, minister podkreśliła, że w celu wspierania zatrudnienia i wzrostu oraz promocji innowacji, ważne jest uwolnienie pełnego potencjału jednolitego rynku. Najbliższe posiedzenie Rady zajmie się różnymi strategiami jednolitego rynku, w tym jednolitym rynkiem cyfrowym, unią rynków kapitałowych i unią energetyczną. Realizacja tych strategii jest wspólnym obowiązkiem, który wymaga od współustawodawców dalszej ścisłej pracy nad pewnymi aktami prawnymi i przyspieszonych działań tam, gdzie jest to niezbędne. W kwestii **semestru europejskiego**, najbliższe posiedzenie Rady przyjmie wytyczne dotyczące priorytetów na 2018 r. i zostanie poproszone o zatwierdzenie zaleceń w sprawie polityki gospodarczej strefy euro. Odnosząc się do **kwestii społecznych** podczas posiedzenia temat ten zostanie ponownie poruszony, po wcześniejszej debacie w grudniu. Jeśli chodzi o **handel**, to jest on kluczowy dla naszego wspólnego dobrobytu w Europie i na świecie. Wszelkie próby podważenia wielostronnego systemu handlu opartego na regulacjach wpłyną negatywnie na nas wszystkich i dlatego UE powinna odgrywać wiodącą rolę w przeciwstawianiu się tym próbom. Rada Europejska omówi międzynarodowe stosunki handlowe w związku z zapowiedzią wprowadzenia ceł na stal i aluminium przez USA i dokona przeglądu bieżących prac w zakresie polityki handlowej i negocjacji w sprawie umów o wolnym handlu. Poza formalnym porządkiem Rady, przywódcy państw członkowskich wymienią się poglądami na temat opodatkowania, jako elementu Agendy Liderów, koncentrując się na wyzwaniach związanych z opodatkowaniem cyfrowym. Zgodnie z duchem Agendy Liderów nie będzie żadnych wniosków formalnych. Przywódcy strefy euro spotykają się na marginesie posiedzenia Rady w celu przeprowadzenia otwartej debaty na temat długoterminowych kwestii właściwych dla strefy euro. Rada Europejska zajmie się także przygotowaniem do **szczytu UE-Balkany Zachodnie** - ważnym wydarzeniem dla prezydencji - a także omówi stosunki z Turcją. Rada Europejska (art. 50) zbierze się w piątek, aby dokonać przeglądu stanu negocjacji ze **Zjednoczonym Królestwem** i przyjąć dodatkowe wytyczne.

Następnie głos zabrał przewodniczący KE **Jean-Claude Juncker**. Przewodniczący KE J.C. **Juncker** opowiedział o wrażeniach z podróży na **Balkany Zachodnie**, a szczególnie podkreślił podziw dla entuzjazmu mieszkańców regionu dla UE oraz fakt, że skoro państwa te chcą się podjąć całkowitej reformy po to, by wstąpić do UE, to UE musi być tego warta i z tego powinniśmy być dumni. Dodał, że przyszłe rozszerzenie będzie wymagało rozwiązania konfliktów bilateralnych, większej jedności i spójności oraz wielu reform, szczególnie w obszarze rządów prawa oraz podstawowych wartości i wolności. Zapowiedział, że nie będzie żadnego przyspieszenia. „**Każde państwo będzie osiągało gotowość zależnie od postępów reform, nie ma sensu przyspieszać procesu lub ustalać sztucznych dat**” - stwierdził.

Podkreślił wagę osiągnięcia porozumienia między instytucjami UE, co do dyrektywy o delegowaniu pracowników (krok w stronę sprawiedliwości społecznej) oraz 5G (realizacja agendy cyfrowej). Odnosząc się do kwestii **handlu** zapowiedział, że jeśli przemysł UE zostanie dotknięty przez zastosowanie nieuczciwych środków handlowych, UE będzie bronić swoich pracowników i przemysłu, przestrzegając zasad uzgodnionych w ramach WTO. Stany Zjednoczone niestety podjęły decyzję o nałożeniu ograniczeń na stal i aluminium, które będą miały wpływ na znaczną część handlu UE. Globalny przemysł stalowy ma problem z nadprodukcją. Od grudnia UE wraz z Japonią i USA szukała sposobu rozwiązania tego problemu globalnie. Zapowiedział obronę europejskiego przemysłu stalowego przed działaniami protekcyjnymi. Handel z UE nie jest zagrożeniem dla interesów amerykańskich. UE i Stany Zjednoczone były od dawna zaufanymi partnerami w zakresie bezpieczeństwa i współpracowały ze sobą, aby zapewnić sobie wzajemnie bezpieczeństwo. W nadchodzących dniach UE spodziewa się wyjaśnień ze strony USA i nadal będzie współpracować ze swoimi partnerami, dążąc do wyłączenia podmiotów europejskich z nowych taryf. Gdyby jednak zaistniała taka potrzeba, UE zareaguje na trzy sposoby: 1) zgodnie z zasadami WTO w celu zrównoważenia tych środków; 2) wprowadzi środki ochronne w przypadku gwałtownego wzrostu importu do UE w wyniku zamknięcia rynku przez USA; 3) rozpocznie konsultacje w sprawie rozstrzygania sporów w ramach WTO wraz z innymi dotkniętymi przez nowe regulacje krajami.

Jean-Claude Juncker powiedział, że powrócił wzrost gospodarczy i polepszyła się sytuacja na rynku pracy, dlatego należy powrócić do wdrażania reform. W kontekście Unii Gospodarczej i Walutowej ważne jest inwestowanie w jej architekturę i uczynienie jej bardziej zrównoważoną. Okoliczności są sprzyjające. Komisja przedstawiła pakiet nt. unii bankowej, dotyczący zabezpieczenia stabilności finansowej, koncentrując się w większym stopniu na złych pożyczkach. Ukończenie unii bankowej i przekształcenie Europejskiego Mechanizmu Stabilności w Europejski Fundusz Walutowy jest sposobem na stworzenie warunków dla lepszego, bogatszego i bardziej sprawiedliwego życia dla wszystkich obywateli. Dokończenie budowy UWG wymaga także **wdrożenia europejskiego filara praw społecznych**. By zapewnić poszanowanie praw pracowników poza państwem pochodzenia KE proponuje stworzenie **Europejskiego Urzędu Zatrudnienia**. Celem tej instytucji będzie wzmocnienie współpracy i koordynacji między krajowymi organami. Wszyscy pracownicy mają prawo do zapewnienia odpowiedniej ochrony socjalnej.

W kwestii **rynków energii elektrycznej** ważne jest, aby nadal ulepszać rynek wewnętrzny, w tym rynki energii elektrycznej. Podkreślił, że tylko na zapewnieniu wzajemnych połączeń rynków energii elektrycznej i całkowitej implementacji cyfrowej Europy, UE osiągnie zysk w wysokości 450 mld EUR.

Wypowiedzi w imieniu grup politycznych:

W imieniu EPP eurodeputowana **Angelika Niebler** (Niemcy) wyraziła poparcie dla opodatkowania sektora cyfrowego z zastrzeżeniem, że podatki powinny być sprawiedliwe. Należy też wziąć pod uwagę skalę podatków w Wielkiej Brytanii i dążyć do uniknięcia sytuacji, w której UE będzie otoczona przez raje podatkowe. Dodała, zwracając się do rządu brytyjskiego, że UE nie jest supermarketem, do którego można wejść po to, by wybrać towary i kupić je tak tanio, jak to tylko możliwe. Podkreśliła, że Michel Barnier i Komisja przedstawili dobre propozycje dotyczące przyszłej współpracy z Wielką Brytanią.

W imieniu S&D **Maria João Rodrigues** (Portugalia) stwierdziła, że w chwili, gdy Rosja, Chiny i USA uderzają w tony nacjonalistyczne, UE musi pójść własną drogą. Podkreśliła konieczność rozbudowy europejskiego filara praw społecznych i zapewnienia wszystkim obywatelom pełnego zabezpieczenia społecznego. W tym kontekście PE oczekuje perspektywicznych WRF, aby zapewnić realizację tych obietnic. To samo dotyczyło strefy euro. W związku z tym dyskusja podczas posiedzenia Rady na temat opodatkowania będzie miała kluczowe znaczenie. Opowiadała się za uczciwym opodatkowaniem: „Jeśli Rada Europejska naprawdę chce zmienić sytuację w Europie, musi być odważna w kwestii sprawiedliwego opodatkowania”. Wyraziła poparcie dla *fiscal capacity* dla strefy euro.

W imieniu ECR **Helga Stevens** (Belgia) odniosła się również do aspektów społecznych i wezwała do rozwiązania problemu oszustw i dumpingu społecznego. Podważyła zasadność tworzenia Europejskiego Urzędu ds. Zatrudnienia i przestrzegła przez powolnym rozszerzaniem kompetencji instytucji UE, tam gdzie działanie państw członkowskich jest wystraszające. „Jeśli prawdziwym celem jest ustanowienie europejskiej inspekcji społecznej, to odradzam takie działania” – powiedziała.

W imieniu ALDE **Guy Verhofstadt** (Belgia) zaproponował, by RE omówiła kwestię otrucia obywateli rosyjskich na terenie Wielkiej Brytanii, jednocześnie demonstrując jedność i solidarność z rządem Wielkiej Brytanii. Z drugiej strony oczekuje solidarności ze strony Wielkiej Brytanii w relacjach handlowych z USA (brak jednostronnych rozmów). UE powinna za wszelką cenę uniknąć wojny handlowej i zaproponować USA nową umowę handlową.

W imieniu Zielonych **Reinhard Bütikofer** (Niemcy) wyraził rozczarowanie, że obietnica złożona przez prezydenta Macrona i kanclerz Merkel w grudniu dotycząca przedstawienia wspólnych propozycji w marcu dotyczących rozwoju UE - nie została spełniona. Uznał, że koniecznością jest wyjaśnienie przyszłej orientacji Unii i opowiedział się za wizją Europy,

która sprzyja integracji i różnorodności, chroni obywateli, czyni gospodarkę bardziej sprawiedliwą i dokonuje niezbędnej transformacji środowiskowej i społecznej. Stwierdził, że priorytetem jest wyjaśnienie kierunku rozwoju UE bez oczekiwania na wytyczne Francji i Niemiec.

W imieniu GUE/NGL **Neoklis Sylikiotis** (Cypr) zwrócił uwagę na nielegalne działania Turcji na Morzu Śródziemnym, z pogwałceniem prawa międzynarodowego i suwerennych praw Cypru, i nalegał, aby UE zareagowała i położyła kres podziałowi Cypru.

W imieniu EFDD **Laura Agea** (Włochy) wyraziła swoją obawę, że po raz kolejny posiedzenie Rady doprowadzi do przedstawienia ogólnych haseł, które prawdopodobnie nie zostaną przełożone na konkretne działania dla obywateli. Wyraziła sprzeciw wobec priorytetów semestru europejskiego (polityki zaciskania pasa). Zapytała, w jaki sposób Rada zamierza zapewnić, by partnerzy w ramach umów handlowych szanowali europejskie standardy. Wyraziła rozczarowanie tempem prac w jednolitego rynku cyfrowego, w szczególności geoblockingu. Odnosząc się do kwestii społecznych uznała, że wdrożenie minimalnego wynagrodzenia jest konieczne, zgodnie z wnioskiem PE. Wreszcie odniosła się do niedawnych wyborów we Włoszech i powiedziała, że ruch 5 gwiazdek doprowadzi do odzyskania pozycji w instytucjach europejskich przez Włochy.

W imieniu ENF **Harald Vilimsky** (Austria) zwrócił uwagę na brak postępów w rozwiązywaniu problemów migracyjnych i podkreślił potrzebę ochrony swoich granic zewnętrznych przez państwa członkowskie. Powiedział, że Austria również padła ofiarą zamachów terrorystycznych.

W imieniu NI **Krisztina Morvai** (Węgry) zapytała, czy UE wyciągnęła z Brexitu lekcję i zrozumiała, że nie można zmusić państw członkowskich do przyjęcia wartości i środków, które nie są zgodne z wolą ich obywateli. Wezwała do zaprzestania prześladowań Węgiei i nękania jej kraju nieustannymi groźbami w celu zaakceptowania masowej migracji.

Podczas debaty posłowie postulowali przyspieszenie prac nad jednolitym rynkiem, w tym dokończeniem jednolitego rynku cyfrowego, sprawiedliwe opodatkowanie oraz prawa społeczne. Posłowie socjalistyczni tradycyjnie opowiedzieli się za wprowadzeniem europejskiego filara praw społecznych. Posłowie z V4 **Kinga Gal** (EPP, Węgry) oraz **Marek Jurek** (ECR, Polska) zwrócili uwagę na nierozwiązane kwestie migracyjne i brak skuteczności kwot. W ostrzejszym tonie o polityce migracyjnej wypowiedzieli się posłowie z grup eurosceptycznych. Ponadto posłowie z ENF i EFDD zgłosili sprzeciw wobec rozszerzenia UE („Kosowo to mekka terrorystów, a Albania jest państwem skorumpowanym”). Z kolei poseł **Fleckenstein** (S & D, Niemcy) wezwał do pomocy krajom

Bałkanów Zachodnich, co poparli posłowie **Picula** (S & D, Włochy) i **Suica** (EPP, Chorwacja). Poseł **Borghesio** (ENF, Włochy) powiedział, że można pomagać krajom Bałkanów Zachodnich, ale nie wpuszczać ich do UE. Poseł **Rangel** (EPP, Portugalia) wyraził swoją frustrację, że obiecana inicjatywa francusko-niemiecka, dotycząca bardziej globalnej wizji europejskiej nie znalazła się w programie posiedzenia Rady. Poseł **Tunne Kelam** (EPP, Estonia) stwierdził, że RE powinna omówić kwestię budowy Nord Stream 2, ponieważ jest to kwestia ochrony interesów europejskich. Poseł **Pavel Telicka** (ALDE, Czechy) skrytykował wypowiedź prezydencji bułgarskiej, miał nadzieję na polityczną dyskusję na temat takich kwestii jak reforma UE, większa efektywność, rzeczywiste problemy bezpieczeństwa i handlu, a nie tylko przedstawienie tematów posiedzenia RE. Wezwał także Radę do omówienia ataku na Siergieja Skripala i poparł dyskusję na temat Nord Stream 2.

W uwagach końcowych wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej **Frans Timmermans** stwierdził, że Rada Europejska powinna pokazać swoją pełną solidarność z Brytyjczykami i rządem Wielkiej Brytanii w kontekście otrucia Rosjan w Salisbury, aby odpowiedzialni za ten czyn zostali ukarani. Jeśli chodzi o środki ogłoszone przez prezydenta Trumpa, wiceprzewodniczący Timmermans powiedział zwracając się do pracowników przemysłu stalowego: „Komisja pracuje dzień i noc, aby przekonać amerykańskich partnerów, że nie ma podstaw do nałożenia tych środków. Mamy nadzieję, że uda nam się przekonać USA, ale jeśli to się nie powiedzie, Komisja podejmie działania przy wsparciu państw członkowskich w celu ochrony naszej gospodarki europejskiej.” Komisja pomoże również europejskiemu przemysłowi stalowemu zachować konkurencyjność. Podkreślił, że złudzeniem jest ochrona przemysłu stalowego poszczególnych państw członkowskich działających samodzielnie: UE powinna działać wspólnie w tym zakresie. Ostatecznie konieczne będzie zbudowanie Europy w oparciu o społeczną gospodarkę rynkową, w której wartości są chronione, gdzie dzięki solidarności i współpracy Europa będzie miała silną pozycję na świecie.

Minister **Panayotova** powiedziała, że przekaże uwagi posłów przewodniczącemu Rady Europejskiej. W odpowiedzi na wypowiedź posła Telički przypomniała, że zadaniem prezydencji jest przedstawienie aktualnego stanu przygotowań do posiedzenia Rady, wysłuchanie posłów do PE i przekazanie ich uwag, propozycji i pomysłów przewodniczącemu Tuskowi. Taki był cel tej debaty. Przewodniczący Tajani będzie przemawiał na otwarciu posiedzenia Rady, a przewodniczący Tusk będzie na posiedzeniu plenarnym w kwietniu, aby przeprowadzić pełną debatę na wszystkie te tematy. Minister Panayotova podkreśliła, że decyzje podejmowane przez przywódców powinny być wdrażane w pełnym wymiarze.

Opracowała:

Dr Magdalena Skulimowska